

แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts

เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา และแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม

บทนำ

หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวด ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรมสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจึงจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ประมวลจริยธรรม เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดจริยธรรมที่รัฐวิสาหกิจจัดทำขึ้น และสอดคล้องกับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจนี้ ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ และหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งสอดคล้องกับการแก้ปัญหาความเสี่ยงทางจริยธรรม และเหมาะสมกับภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง

จริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม โดยอย่างน้อยต้องปฏิบัติตน ดังต่อไปนี้

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษา สถาบันหลักของประเทศ การรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของเทศบาล การปฏิบัติตามหลักศาสนาและการเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายและไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันหลักของประเทศ

๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดีโดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้งพร้อมรับการตรวจสอบและผลจากการกระทำของตน รวมทั้งคำนึงถึงจริยธรรมในบริบทที่เป็นสากลในเรื่องสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้วยการกล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาผลประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีจิตสาธารณะ ด้วยการตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมและไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้วยการรับผิดชอบต่อ มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ บทบาทและภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ความคาดหวังของผู้ส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รับบริการและประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ฯลฯ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ใส่ใจ เคารพในศักดิ์ศรี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต รักษาเกียรติศักดิ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางราชการโดยรวม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างมาตรฐานทางจริยธรรม และเน้นการสร้างการรับรู้และเข้าใจมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม แก่บุคลากรในโรงงานไฟ
๒. เพื่อใช้จริยธรรมเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการตัดสินใจและการประพฤติปฏิบัติตนแทนการใช้ดุลยพินิจในกรณีที่ไม่มีกำหนดข้อบังคับอื่นใดสำหรับประกอบการพิจารณา เพื่อลดพฤติกรรมสีเทาที่เกิดขึ้น
๓. เพื่อส่งเสริมให้มาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา และข้อขัดแย้งที่เกิดจากการให้คุณค่าทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้ไม่มีข้อกังขา

๔.

แนวคิด จริยธรรม

จริยธรรมเป็นลักษณะของความประพฤติที่เหมาะสม ถูกต้องชอบธรรมโดยจริยธรรมไม่ใช่กฎหมาย แต่เป็นลักษณะพฤติกรรมที่สูงกว่ากฎหมาย การฝ่าฝืนจริยธรรมจึงอาจไม่ได้เป็นความผิดตามกฎหมาย แต่บางครั้งก็อาจมีการกำหนดกฎหมายหรือกฎเกณฑ์เพื่อห้ามการกระทำผิดที่เป็นการฝ่าฝืนศีลธรรมหรือจริยธรรมขึ้นมาได้ ดังนั้น กฎหมายจึงอาจมีบทบาทไม่มากนักต่อการควบคุมพฤติกรรมทางสังคม แต่จริยธรรมจะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้สังคมสงบสุข และทำให้ผู้คนในสังคมเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม กฎหมายและจริยธรรม จึงมีบทบาทที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ จริยธรรมเป็นเรื่องของความถูกต้อง ชั่ว ดี ซึ่งอาจเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงได้ด้วย ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีกลไกการรักษาจริยธรรม ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างเสริมสังคม สันติสุข เสียสละและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม อีกทั้งยังสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในหลักจริยธรรมในสังคมไทย

แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ของบุคลากรโรงงานไฟ

บุคลากรในโรงงานไฟ ต้องรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทาและเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม โดยมีการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ ดังนี้

๑. **ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ** อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการส่งเสริม สนับสนุนและพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ การรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนา และการเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายและไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันหลักของประเทศ

Do's

- จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจ ในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับ ความมั่นคงของชาติ
- นำหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- แสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์
- สนับสนุนและมีส่วนร่วมทำกิจกรรม เจริญพระเกียรติในโอกาสต่างๆ
- แสดงออกถึงความเชื่อมั่นและสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

Don'ts

- แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทางดูแคลนหรือด้วยคำความเป็นไทยอันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ
- กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ
- แสดงกิริยาวาจาหรืออาการในเชิงลบหลู่ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
- ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง
- แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดี ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ตัวอย่างพฤติกรรมตามลักษณะตำแหน่งเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้อที่ ๑

พฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่งเพื่อกำหนดลักษณะพฤติกรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะแตกต่างกันตามระดับ กลุ่มภาระงาน และประเภทเจ้าหน้าที่ ดังนี้

ผู้บริหารและพนักงานแรกบรรจุ ควรมีพฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่ง เช่น

- (๑) ไม่กล่าวให้ร้าย ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (๒) หลีกเลี่ยงกระทำการใดที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชาติศาสนา หรือพระมหากษัตริย์
- (๓) รายงานผู้บังคับบัญชาเมื่อพบการกระทำที่จะทำให้ชาติไทยหรือพระมหากษัตริย์เสื่อมเสีย

๒. **ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี** และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดีโดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้งพร้อมรับการตรวจสอบและผลจากการกระทำของตน รวมทั้งคำนึงถึงจริยธรรมในบริบทที่เป็นสากลในเรื่องสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

Do's	Don'ts
<ul style="list-style-type: none"> • ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ • รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการเฉพาะที่ทางราชการจัดให้ตามกฎหมายและระเบียบ • มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้จัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ • ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล • รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ และรับผิดชอบของการปฏิบัติงาน เมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> • แสดงพึงพิงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ • หากทางปฏิเสธ ป้ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ • ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่น เมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น • หากทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคล หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ • ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ตัวอย่างพฤติกรรมตามลักษณะตำแหน่งเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้อที่ ๒

พฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่งเพื่อกำหนดลักษณะพฤติกรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะแตกต่างกันตามระดับ กลุ่มภาระงาน และประเภทเจ้าหน้าที่ ดังนี้

ผู้บริหารและพนักงานแรกบรรจุ ควรมีพฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่ง เช่น

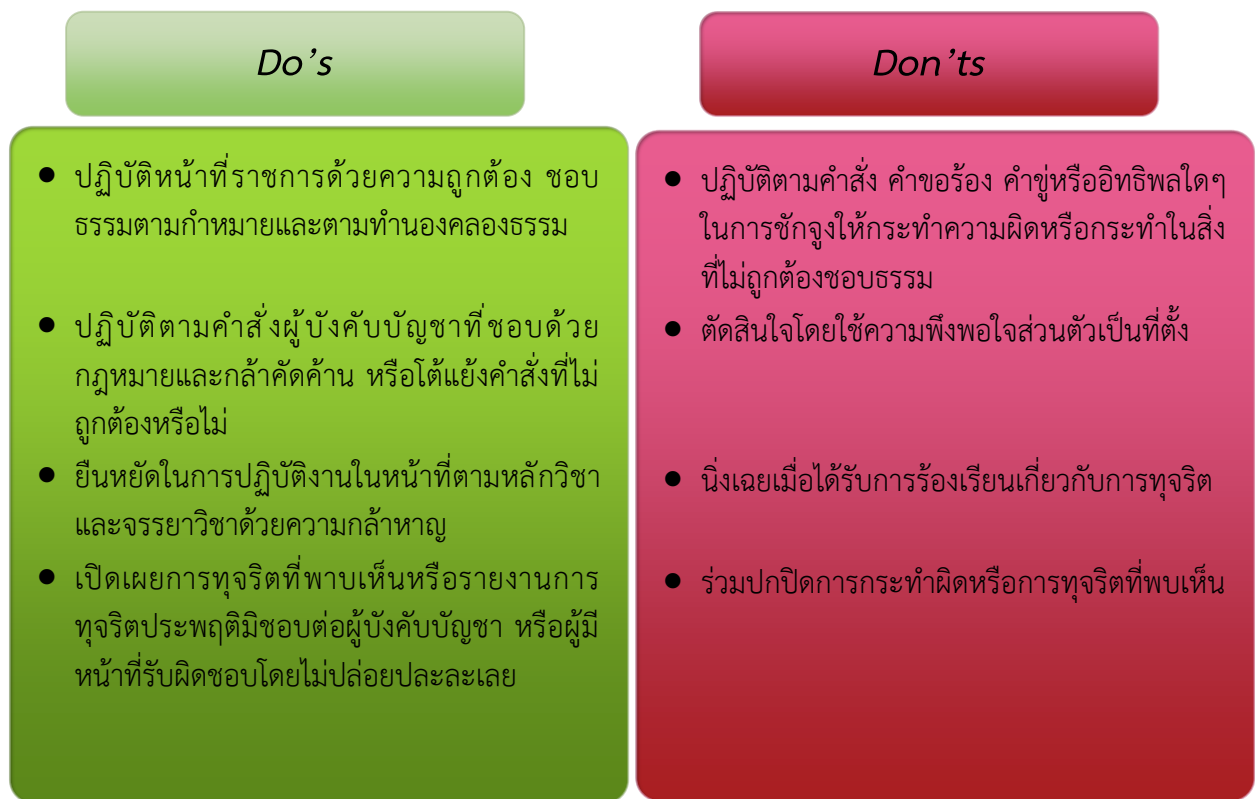
- (๑) อำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการในการติดต่อราชการ โดยปราศจากการเรียกรับผลประโยชน์
- (๒) ไม่รับสินบน ไม่คอร์รัปชัน และต้องระมัดระวังในกระบวนการปฏิบัติงาน
- (๓) ระวังเรื่องการรับของขวัญ การเลี้ยงรับรอง การรับบริการทรัพย์สิน หรือเงินบริจาคให้โปร่งใสและ

ถูกต้องตามระเบียบ

- (๔) รายงานผู้บังคับบัญชาทันที หากมีกิจกรรมใดที่น่าจะเข้าข่ายความขัดแย้งทางผลประโยชน์

- (๕) ไม่เปิดเผยข้อมูลของทางราชการ
- (๖) ครอบงำในการทำงาน
- (๗) ไม่ละทิ้งงานข้ามวันหรือโดยไม่มีเหตุอันควร
- (๘) ไม่เบียดบังทรัพย์สินหรือบุคลากรของหน่วยงานไปในเรื่องส่วนตัว

๓. **กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม** ด้วยการกล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ ถูกต้อง ชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาผลประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

ตัวอย่างพฤติกรรมตามลักษณะตำแหน่งเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้อที่ ๓

พฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่งเพื่อกำหนดลักษณะพฤติกรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะแตกต่างกัน ตามระดับ กลุ่มภาระงาน และประเภทเจ้าหน้าที่ ดังนี้

ผู้บริหารและพนักงานแรกบรรจุ ควรมีพฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่ง เช่น

- (๑) กล้ารายงานต่อผู้บังคับบัญชาเมื่อพบการกระทำที่เห็นว่าเป็นการละเมิดระเบียบกฎหมาย
- (๒) ไม่ขัดขวางการสืบหาข้อเท็จจริง และไม่รายงานเท็จหรือกลั่นแกล้งกัน

(๓) หลีกเลียงกระทำการที่ไม่สมควรปราศจากเหตุผลและความชอบธรรม รวมถึงไม่ชักจูงให้ผู้อื่นกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

(๔) พร้อมให้ความช่วยเหลือประชาชนหรือผู้บริการที่ถูกรังแกหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

(๕) ไม่สร้างข่าวเท็จ ข่าวลือ ข้อมูลผิด หรือโฆษณาชวนเชื่อ ที่สร้างความเข้าใจผิดแก่คนอื่น ๆ หรือมวลชน

(๖) รักษาคำพูดและสร้างความเชื่อมั่นกับผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ด้วยการตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมและไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

Do's	Don'ts
<ul style="list-style-type: none"> ● ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล ● มีความมุ่งมั่น เสียสละมีจิตสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ● สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ● มีจิตอาสา โดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 	<ul style="list-style-type: none"> ● การกระทำอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ● ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล ● รับของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ ● ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับ ยอมรับ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน

ตัวอย่างพฤติกรรมตามลักษณะตำแหน่งเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้อที่ ๔

พฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่งเพื่อกำหนดลักษณะพฤติกรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะแตกต่างกัน ตามระดับ กลุ่มภาระงาน และประเภทเจ้าหน้าที่ ดังนี้

ผู้บริหารและพนักงานแรกบรรจุ ควรมีพฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่ง เช่น

(๑) ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

(๒) รับผิดชอบต่อสังคมและความยั่งยืนทั้งด้านสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากร และการดำเนินการในองค์กร

(๓) ไม่ใช่ข้อมูลหรือตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตัว

(๔) มุ่งทำงานในหน่วยงานของตนโดยไม่ควรประกอบอาชีพเสริมที่จะทำให้มีประโยชน์ทับซ้อนกับหน้าที่ของตน

(๕) หมั่นช่วยเหลือสังคม ชุมชน หรือแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน แม้จะไม่ใช่หน้าที่โดยตรง เพื่อพัฒนาจิตอาสาและการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

(๖) อาสาช่วยเหลืองานขององค์กร

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้วยการรับผิดชอบต่อ มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ บทบาทและภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รับบริการและประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รวมทั้งคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

Do's

- ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่ารวมทั้งปฏิบัติงาน
- ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง
- มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดีโดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม และเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม
- รับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งจะตอบชี้แจง และอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชน ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

Don'ts

- ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ ให้แก่ประชาชน
- ใช้วิธีการแบบเดิมในการปฏิบัติงาน แม้ว่าวิธีการดังกล่าวจะไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
- ใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน เช่น ไฟฟ้า น้ำ กระดาษ ฯลฯ โดยไม่คำนึงถึงความคุ้มค่า

ตัวอย่างพฤติกรรมตามลักษณะตำแหน่งเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้อที่ ๕

พฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่งเพื่อกำหนดลักษณะพฤติกรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะแตกต่างกัน ตามระดับ กลุ่มภาระงาน และประเภทเจ้าหน้าที่ ดังนี้

ผู้บริหารและพนักงานแรกบรรจุ ควรมีพฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่ง เช่น

- (๑) เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ
- (๒) พร้อมทำงานให้ได้ตามเป้าหมายของหน่วยงานและองค์กร ด้วยความละเอียด รอบคอบ และมีการบริหารจัดการเวลาที่เหมาะสม
- (๓) ปฏิบัติงานด้วยความประหยัดคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ
- (๔) เร่งทำงานให้เสร็จ รับผิดชอบ ไม่ผลักภาระความรับผิดชอบให้แก่เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๕) แสดงความทุ่มเทและกระตือรือร้นต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- (๖) ใช้เทคโนโลยีหรือระบบดิจิทัลมาประกอบการทำงาน เพื่อลดต้นทุน หรือทำให้ขั้นตอนหรือวิธีทำงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ใส่ใจ เคารพในศักดิ์ศรี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

Do's

- ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรมและเที่ยงธรรม
- ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลงมา ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ
- วางตัวเป็นกลางทางการเมือง

Don'ts

- เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุความแตกต่างในเรื่อง เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง
- อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง
- บิดความรับผิดชอบกรณีที่มีปัญหาร้องเรียนกรณีข้าราชการได้รับความไม่เป็นธรรม หรือการร้องเรียนจากประชาชน
- เอนเอียงเข้าหาฝ่ายการเมืองเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อค่าตอบแทน

ตัวอย่างพฤติกรรมตามลักษณะตำแหน่งเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้อที่ ๖

พฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่งเพื่อกำหนดลักษณะพฤติกรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะแตกต่างกัน ตามระดับ กลุ่มภาระงาน และประเภทเจ้าหน้าที่ ดังนี้

ผู้บริหารและพนักงานแรกบรรจุ ควรมีพฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่ง เช่น

(๑) ปฏิบัติและบริการต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยความแตกต่างทางเชื้อชาติ เพศ อายุ สภาพร่างกาย ศาสนา สถานะ ทางเศรษฐกิจ หรือความเชื่อทางการเมือง

(๒) หลีกเลี่ยงการให้สิทธิพิเศษ หรืออำนวยความสะดวก แก่บุคคลใดเป็นพิเศษ

(๓) เคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลทุกคน

(๔) ปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ ไม่เกียจงาน และเต็มใจทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย

(๕) ปฏิบัติงานในวิชาชีพด้วยหลักวิชาการหรือมาตรฐานงาน

(๖) แยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่โดยควรตั้งอยู่ในความยุติธรรม

(๗) ไม่ลำเอียงไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์ส่วนตัว ความเป็นพวกพ้อง หรือบุญคุณส่วนตัว

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต รักษาเกียรติศักดิ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางราชการโดยรวม

Do's

- ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่
- ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่อกฎหมาย มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม
- ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด
- เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติตามความเหมาะสม

Don'ts

- พวยเฟ้อ หรือดำรงตนเกินฐานานุรูปแห่งตน
- ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ
- แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ
- ประพฤติ ปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ ไม่สอดคล้องกับประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน

ตัวอย่างพฤติกรรมตามลักษณะตำแหน่งเกี่ยวกับข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้อที่ ๗

พฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่งเพื่อกำหนดลักษณะพฤติกรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะแตกต่างกัน ตามระดับกลุ่มภาระงาน และประเภทเจ้าหน้าที่ ดังนี้

ผู้บริหารและพนักงานแรกบรรจุ ควรมีพฤติกรรมจริยธรรมตามลักษณะตำแหน่ง เช่น

(๑) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเหมาะสมทั้งในและนอกสถานที่ทำงาน

(๒) นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือแนวทางตามพระราชดำริสมาใช้ในการทำงาน

(๓) วางตัวอย่างดีและไม่ประพฤติตนที่นำความเสื่อมเสียหรือมลทิน มัวหมองมาสู่ทางราชการ เช่น ชู้สาว ฯลฯ เป็นต้น

(๔) วางตนเป็นกลางทางการเมือง โดยใช้สิทธิทางการเมืองในนามตนเองนอกเวลางานอย่างเหมาะสม และหลีกเลี่ยงการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่ากระทำในนามส่วนราชการ

(๕) เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

(๖) ประหยัด อดออม ไม่ฟุ้งเฟ้อ หรุหร่า และไม่สร้างหนี้สินจนเกินตัว

(๗) อดทน และไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก